

Posudek na diplomovou práci Matěje Žáčka s názvem „Hranice svobody umělecké tvorby v české společnosti“

K moderním demokratickým státům neodmyslitelně patří svoboda projevu, kterou státy svým obyvatelům garantují, a to i když její projevy směřují proti samotnému státu či jeho jiným obyvatelům. Značně příbuznou svobodu pak představuje svoboda umělecké tvorby, kterou si diplomant zvolil jako téma své práce. Obě mají přirozeně své limity, které se nehledají snadno – je třeba zkombinovat pohled platných předpisů tuzemských i zahraničních a rozhodovací soudní praxi, a to opět nejen tu českou. Přesně tímto způsobem diplomant postupuje, přičemž si velmi vhodně pro svoji analýzu vybírá zejména hraniční případy a na nich ukazuje, kudy zhruba vede hranice umělecké svobody v České republice.

Celá problematika je ovšem ještě o něco složitější: předpisy i dřívější soudní rozhodnutí je nutné poměřovat také současnou společenskou situací, která se může proměňovat – a podle všeho i proměňuje. Značně liberální přístup, který jsme tradičně mívali s polistopadovým obdobím spojený, bývá v současnosti podrobován kritice, neboť přirozené dřívější limity jsou stále zřetelněji překračovány a je nasnadě, že takto nelze postupovat donekonečna. O to důležitější je snažit se nacházet racionální hranice jednotlivých práv tak, aby lidská práva poskytovala co možná největší svobodu jednotlivcům a současně přespříliš neomezovala ostatní obyvatele i společnost jako takovou.

Diplomant svoji práci přehledně člení na úvodní teoretickou část, ve které vymezuje svobodu umělecké tvorby a její právní zakotvení, a část praktickou, ve které rozsáhle komentuje vybrané hraniční případy projednané českými soudy. Popisuje argumenty jednotlivých soudních instancí a porovnává je i s odpověďmi vlastního malého sociologického výzkumu, který provedl, což činí práci vysoce zajímavou. Autor se navíc nebojí na některých místech nechat promluvit i svůj vlastní názor, což v kombinaci vykresluje plastický obrázek nesnadnosti hledání hranic umělecké tvorby a současně ukazuje, že základní parametry těchto hranic nalézt lze.

Autor při přípravě své práce prokázal jak značnou samostatnost a schopnost dovést svůj původní záměr ke zdárnému konci, tak schopnost reagovat na mé připomínky. Jeho dílo je nepochybným svědectvím o poctivé intelektuální práci. Práce je i po formální stránce na vysoké úrovni, a to i přesto, že obsahuje přes 80 stran vlastního textu.

Ze všech výše uvedených důvodů práci doporučuji k obhajobě a těším se, jak diplomant zareaguje na připomínky, které nepochybně bude obsahovat oponentský posudek.

V Praze dne 4. září 2017

JUDr. Mgr. Michal Urban, Ph.D.